

Wmo-adviesraad Oegstgeest

p/a Gemeentehuis

Postbus 1270

2340BG Oegstgeest

E; wmoadviesraad@oegstgeest.nl

Datum; 28 maart 2016

Betreft: Aanvullend Advies Visie Sociaal Domein

Geacht College,

De Wmo-adviesraad heeft gemeend, gezien het belang van de Visie Sociaal Domein, er goed aan te doen dit aanvullend, vooral methodologisch advies uit te brengen. Ons beeld is namelijk dat er meer aandacht kan en moet zijn voor de onderbouwing en daarmee de kwantitatieve doelen in de visie. Wij bevelen u derhalve het volgende aan:

Maak nog meer gebruik van (beschikbare) cijfers

De WMO-adviesraad is positief over het gebruik van statistieken in de visie. Met name vergelijking met andere gemeenten in Holland Rijnland, GGD – Hollands Midden, Provincie (Tympan onderzoek) of nationale CBS – cijfers kunnen een goed beeld geven van de feitelijke situatie in Oegstgeest. Cijfers voor Oegstgeest zijn in 18 van de 19 maatschappelijke doelen gegeven. Echter maar voor een klein deel in vergelijking met andere gemeentes.

Advies: Vul het statistisch referentiemateriaal aan. Voor een belangrijk deel bestaan deze gegevens al. Voor het ontbrekende deel op een later moment door deelname aan nationale enquêtes en zonodig via de periodieke inwoners-enquête van Oegstgeest.

Aandacht voor referentie kaders: vergelijk met andere gemeenten

Veel van de doelstellingen zijn geformuleerd in termen van meer en minder. Aanvulling van de onderbouwing conform het eerste advies maakt een beter onderbouwde keuze tussen meer of minder, dan wel gelijk houden mogelijk en ook een meer kwantitatieve onderbouwing. Nu zijn slechts enkele vergelijkingen met andere gemeentes getrokken.

Advies: Formuleer de doelen meer in kwantitatieve termen, benut daarbij de referentie die andere (vergelijkbare) gemeentes geven en onderbouw op die basis waar accenten in het beleid gewenst en (waarschijnlijk) mogelijk zijn.

Extra inzet op ontwrichtende situaties

Enkele doelstellingen zijn, eigenlijk ongeachte de scores in andere gemeenten, onacceptabel hoog, dan wel de verwachte stijging is verontrustend. Als voorbeeld noemen wij het aantal jongeren dat vaak aan zelfmoord denkt (9%), de ruim 3 % mishandelde jeugdigen door volwassenen, de verdubbeling van het aantal dementerenden tot 5 % de komende 25 jaar, de ruim 6 % slachtoffers van huiselijk geweld bij 65 +, de 28 % van de 70 + groep die eenzaam is, de 19 % van de inwoners die zeer moeilijk of net rond kan komen en de situatie verslechtert, en de 19 % van de

mantelzorgers die (zeer) zwaar is belast.

Advies: Zet een extra accent op de maatschappelijk ontwrichtende signalen, met name bij:

- de jeugdigen op het hoge percentage zelfmoord gedachten (9 %) en mishandelingen (ruim 3 %)
- de verdubbeling van het aantal oudere dementerenden tot 5 %, de eenzaamheid van de 70 + groep (28 %) en de mishandelingen (ruim 6 %)
- de inwoners die met moeite of niet kunnen rondkomen (19 %)
- de mantelzorgers die zwaar belast zijn (19 %)

Maak duidelijk wat ieders rol is, ook van de gemeente

De visie zet terecht een groot accent op de mogelijkheden die de samenleving zelf heeft en kan vergroten voor het invullen van de 19 doelen. Alsmede van de professional in samenwerking met vrijwilligers en mantelzorgers.

Van de overheidsinspanningen is en wordt een groter deel van de inzet op regionale schaal belegd (Holland Rijnland, Leidse Regio): Wmo-voorzieningen, Actieplan Jeugdwerkloosheid, Aanpak maatschappelijke opvang en beschermd wonen, Regional sportaanbod en Jeugdhulp, waar Oegstgeest overigens een actieve rol speelt. Het aandeel van een louter Oegstgeester inzet is beperkt en is niet helder in de visie.

Advies: Maak door de structuur in de uitwerking van de visie duidelijker welke inzet van de inwoners en professionals verwacht wordt, hoe dat (aflopend) wordt ondersteund, wat op regionale schaal wordt aangepakt en wat het resterende deel voor de gemeente Oegstgeest is.

Voeg drie doorsnijdende thema's toe

Wij onderschrijven de keuze van de 6 thema's. Daarnaast zien wij een drietal doorsnijdende thema's die soms genoemd worden, maar die de moeite waard zijn ook als doorsnijdend thema te behandelen.

- Innovatie: dit thema komt beperkt en passief (' wij nodigen de markt uit') aan de orde. Het verdient als onderdeel van de aanbesteding een plaats te krijgen gezien de potentie hiervan voor kwaliteitsverbetering en kostenreductie.
- Ouderen boven de 70 jaar: bij eenzaamheid, dementie, mishandeling en vallen komt deze groep aan de orde. Huisvesting ontbreekt nog. Het verdient aanbeveling deze groep als doorsnijdend thema in samenhang te behandelen. Deze groep omvat nu al 3000 personen en zal toenemen
- Preventie: dit belangrijke aspect wordt in de visie op enkele plaatsen onderschreven, maar nog weinig uitgewerkt. De genoemde budgetdaling van bijna 10 % (2,4 mln euro) in de komende 4 jaar maakt preventie extra belangrijk om kosten te vermijden en is daarmee relevant als doorsnijdend thema.

Advies: Voeg gezien hun omvang en potentie voor kwaliteit en kosten reductie doorsnijdende thema's toe: innovatie, ouderen boven de 70 jaar en preventie.

Enkele ontbrekende aspecten

Wij missen in de visie aandacht voor de huisvestingsaspecten mbt het Sociaal Domein, met name in relatie tot ouderen die langer zelfstandig blijven wonen, jongeren en de lagere inkomens. En de aandacht voor (een mogelijk groeiend) aantal statushouders in onze gemeente. Verder vragen wij aandacht voor een sterker handelingsperspectief voor de vaak in algemene termen geformuleerde acties.

Evaluatie en monitor steviger oppakken

Evaluatie en monitoring zijn van groot belang bij een begrotingspost van 25 mln euro en een beleidsveld dat zo breed en in ontwikkeling is als het sociaal domein. Daar past geen voornemen bij om het 'kort' te evalueren in 2018.

Advies: In 2017 een stevige en kwantitatieve evaluatie te laten verrichten over de eerste twee jaren van de decentralisaties (2015 en 2016) en het eerste jaar van de visie. Dat geeft tijdig resultaten voor eventuele bijstellingen in beleid en uitvoering.

Namens de Wmo-adviesraad van Oegstgeest

Jan Nieuwenhuis, voorzitter

Adry Lodder, secretaris